

ЯЦЕНКО

Маріанна Сергіївна
m.s.yatsenko@mzeid.in

к.е.н., доцент, Одеський
національний політехнічний
університет

ХАФУЗ

Анастасія Дмитрівна
khafuznastay@gmail.com

студент, Одеський національний
політехнічний університет

БОНДАРЕНКО

Аліса Олександрівна
alias.bondarenko@mzeid.in

студент, Одеський національний
політехнічний університет

УДК 330.341.1

НЕОБХІДНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ В УКРАЇНІ

REQUIREMENT OF IMPLEMENTATION OF LOGISTIC INNOVATIONS IN ENTERPRISES IN UKRAINE

YATSENKO Marianna Serhiivna – PhD in Economics, Associate Professor, Odesa National Polytechnic University

KHAFUZ Anastasiia Dmytrivna – student, Odesa National Polytechnic University

BONDARENKO Alisa Oleksandrivna – student, Odesa National Polytechnic University

В умовах жорсткої конкуренції необхідно вчасно адаптуватися до складних економічних ситуацій та стрімких змін. На сьогодні проблема розвитку та забезпечення інноваціями логістичних підприємств постає на передній план. Ефективність розвитку якості логістичних послуг в країні прямо залежить від розвитку інноваційних процесів. Недовіра до інноваційних продуктів гальмує процес впровадження новітніх технологій у логістичну діяльність, що прямо впливає на низький рівень показників розвитку інновацій в Україні та стримує процес реалізації величезного логістичного потенціалу України.

* * *

В условиях жесткой конкуренции необходимо вовремя адаптироваться к сложным экономическим ситуациям и стремительных изменений. На сегодня проблема развития и обеспечения инновациями логистических предприятий возникает на передний план. Эффективность развития качества логистических услуг в стране напрямую зависит от развития инновационных процессов. Недоверие к инновационным продуктам тормозит процесс внедрения новейших технологий в логистическую деятельность, прямо влияет на низкий уровень показателей развития инноваций в Украине и сдерживает процесс реализации огромного логистического потенциала Украины.

* * *

In conditions of fierce competition it is necessary to adapt to difficult economic situations and rapid changes in time. Today, the problem of the development and provision of innovations in logistics enterprises comes to the fore. The efficiency of the development of the quality of logistics services in the country directly depends on the development of innovative processes. Mistrust of innovative products impedes the process of introducing the latest technologies into logistics activities, directly affects the low level of indicators of innovation development in Ukraine and constrains the implementation of the huge logistical potential of Ukraine. Logistic innovations – the concept quite wide also includes both innovative logistics, and innovations in logistics.

Transport innovations cover all complex of functions of traffic control of goods at the level of each business process – sets of the interconnected logistic business processes of the enterprise or organization and business of logistics in general. Creation of technology of performance of business processes of this direction is the cornerstone of formation of a full cycle of management of innovations in business to logistics – from strategic planning to the analysis of the reasons of deviations from the made decisions and formation of the relevant management decisions.

Now we observe change of a global trend of logistics in Ukraine towards sustainable and high-quality development, but throughout long time Ukraine lagged behind technologically. It has negative effect on development of the enterprises, including where the logistics represents a basis of business activity. From this it follows that the level of innovative development of the country and efficiency of logistics are interdependent to indicators.

The innovative logistics is considered as one of options of increase in level of management of logistic processes in connection with application of various innovations directed to improvement of quality of service of consumers, to decrease in various expenses and on growth of efficiency of logistic processes today. However, unfortunately, today Ukraine among the countries of Europe takes the finishing positions in the rating of effective development of quality of logistic services.

Ключові слова: логістика, інноваційні технології, конкуренція, логістичні інновації, проблеми логістичного забезпечення

Ключевые слова: логистика, инновационные технологии, конкуренция, логистические инновации, проблемы логистического обеспечения

Keywords: logistics, innovative technologies, competition, logistics innovations, problems of logistic support

ВСТУП

Логістичні послуги нині складають велику долю ринкової економіки України. В умовах висококонкурентного середовища логістичні підприємства шукають нові ідеї та шляхи модифікації системи постачання і обслуговування для поліпшення її ефективності.

На даний час впровадження нових технологій на логістичних підприємствах України залишається незначним. Це пов'язано із недовірою до інноваційного продукту та значними затратами на введення їх в експлуатацію. Однак слід розуміти необхідність інновацій для ефективного використання транспортної та логістичної інфраструктур.

МЕТА РОБОТИ

Метою даної статті є дослідження сучасного стану оптимізації логістичних систем та обґрунтування підвищення ефективності системи постачання і обслуговування на логістичних підприємствах, за рахунок впровадження інноваційних технологій.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Сучасні проблеми логістики взагалі, а також питання застосування інновацій у логістиці зокрема, досліджуються у багатьох наукових працях. Серед вітчизняних авторів можна віділити таких, як І.Д. Афанасенко, В.В. Борисова [1], Л.М. Болдирева [2], Н. Чухрай та Р. Патора [10] та інших.

Під час проведення дослідження було використано абстрактно-логічний метод (теоретичне узагальнення та формування висновків статті).

Нинішня ситуація на ринку логістичних послуг, зокрема впровадження інноваційних технологій, не є задовільною і вимагає більш глибокого вивчення проблеми обґрунтування низки питань стосовно поліпшення ситуації та оптимізації логістичних процесів в умовах високої конкуренції.

РЕЗУЛЬТАТИ

На теперішній час ми спостерігаємо зміну глобального тренду логістики в Україні в бік сталого та якісного розвитку, але впродовж довгого часу Україна відставала технологічно. Це негативно впливає на розвиток підприємств, у тому числі тих, де логістика являє собою основу підприємницької діяльності. Звідси випливає, що рівень інноваційного розвитку країни та ефективність логістики є взаємозалежними показниками.

Інноваційна логістика розглядається сьогодні як один із варіантів підвищення рівня управління логістичними процесами в зв'язку з застосуванням різних інновацій, спрямованих на поліпшення якості обслуговування споживачів, на зниження різних витрат і на зростання ефективності логістичних процесів.

Логістичні інновації – поняття досить широке і включає в себе як інноваційну логістику, так і новації в логістиці.

Транспортні інновації охоплюють весь комплекс функцій управління рухом товарів на рівні кожного бізнес-процесу – безлічі взаємопов'язаних логістичних бізнес-процесів підприємства або організації та бізнес-логістики в цілому. В основі побудови технології виконання бізнес-процесів цього напрямку лежить

формування повного циклу управління інноваціями в бізнес-логістиці – від стратегічного планування до аналізу причин відхилень від прийнятих рішень і формування відповідних управлінських рішень.

На думку експертів структура українського ринку логістики така: транспортування – 89 %, зберігання – 8 %, експедирування – 2 %, управління ланцюгами постачань – 1 % [3].

Ефективність процесу впровадження інновацій у логістичну діяльність визначається ступенем проникнення логістики на різні рівні управління підприємством. Застосовуючи інноваційну логістику, компанії зводять до мінімуму свої витрати та покращують якість обслуговування. Слід розуміти, що у разі зменшення витрат на окремих вузлах логістичного механізму зменшуються сукупні видатки, поліпшується організація праці, підвищується результативність та ефективність виконання окремих логістичних процесів. Практичне застосування інновацій у логістиці стає потужним інструментом підвищення ефективності діяльності підприємств і організацій, а також підвищення конкурентоспроможності продукції та послуг.

Нині інновації відіграють важливу роль у розвитку підприємства та забезпеченні його конкурентоспроможності. Інноваційні технології у логістиці дають змогу зробити весь процес виробництва набагато ефективнішим. Однак, на жаль, сьогодні Україна серед країн Європи посідає завершальні позиції у рейтингу ефективного розвитку якості логістичних послуг.

Однією із важливіших проблем впровадження інновацій у логістичну діяльність є недовіра до інноваційного продукту та стереотипи у керівництва підприємств, які пов'язані із ризиками впровадження інновацій та невідповідності очікуваного результату. Але слід розуміти, що у разі застосування інновацій, підвищення ефективності буде спостерігатися на кожному рівні виробництва. Використання інновацій у логістиці збільшує якість обслуговування клієнта, що прямо впливає на його довіру та впевненість у виборі послуг даного підприємства.

Розглядаючи логістичні інновації, підвищення ефективності на підприємстві тотожно використанню нових логістичних технологій, які застосовуються у плануванні та інформаційному забезпеченні, що необхідне для ефективного використання транспортної і логістичної інфраструктур та обробки вантажопотоку. Все ширше застосовується електронна обробка даних, автоматизація виробництва і впровадження інших нових досягнень. Сьогодні існує безліч технологій, застосування яких підвищує якість обслуговування та довіру споживачів до логістичних підприємств. Все більше і більше підприємств впроваджують інновації для закріплення своїх конкурентних позицій на ринку та вдосконалення структури інформаційних потоків у логістиці [4].

У наш час рівень розвитку технологій здатний підтримувати будь-які ініціативи підприємств задля збільшення прибутку. Сучасні ІТ-інструменти забезпечують реалізацію безлічі функцій, які можна застосувати на складах – ключових ланках логістичного ланцюга. Вибір технологічних інновацій, які можуть

бути корисні в складській логістики збільшується з кожним роком. Однак є технології, які встигли зарекомендувати себе на цьому ринку і поліпшуються щороку, їх використання буде розширюватися:

1. EDI-комунікацій (Electronic Data Interchange, електронний обмін даними) дає можливість обмінюватися документами між двома комп'ютерними системами, використовуючи загальний формат даних. Так, EDI часто використовується для обміну такими документами, як:

- замовлення на постачання,
- навантажувальний ордер,
- складська розписка,
- повідомлення про відвантаження,
- інвентаризаційний опис.

Отже, застосування EDI на підприємстві дає змогу забезпечити безперебійний і прозорий потік інформації між двома різними комп'ютерними системами, що, в свою чергу, призводить до підвищення стабільності роботи.

2. Дрони – безпілотні транспортні засоби. Ситуація з їх застосуванням неоднозначна, незважаючи на те, що їх використання підвищує ефективність, як показують дослідження, але їх практичне застосування на логістичних підприємствах поки слабо піддається реалізації через низьку автономність.

Дрони можуть допомогти у вирішенні завдань, що вимагають великої кількості людино-годин. Найбільш реалізована сфера застосування дронів – інвентаризація. Важливо відзначити, що мова йде не тільки про інвентаризацію палет у разі висотного зберігання, а й додаткового підтвердження вільних місць зберігання. Укупі обидва ці процеси – інвентаризація і підтвердження порожніх клітинок – дозволяють забезпечити подальшу безпроблемну роботу з поповненнями, розміщеннями, прийманням запасів.

Окрім того, дронів використовують і для сканування штрих-кодів. За особливої завантаженості складів, часто бракує часу і людей для сканування штрих-кодів – такий спосіб використання дронів мало де застосовується, проте цей напрям досить перспективний.

3. RFID (Radio Frequency Identification) Радіочастотна ідентифікація вже широко використовується у складській справі й в найближчі роки буде ставати все більш досконалою. Технологія RFID використовує радіохвилі для запису і зчитування інформації, що зберігається на позначках, прикріплених до товару.

Переваги RFID включають повніший контроль і більшу прозорість складських запасів, що забезпечує простоту інвентаризації, а також скорочення крадіжок.

Сьогодні у деяких країнах вже йде застосування RFID-технологій, у тому числі у поєднанні з дроном. Це дозволяє оптимізувати розмір складських площ за рахунок збільшення висоти складування товару.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи все вищезазначене, треба сказати, що незважаючи на позитивні тенденції стосовно розвитку логістичних послуг в Україні, на даний час існують серйозні перепони для їх подальшого зростання через консервативність та низький рівень прийняття інновацій у різних галузях промисловості. Логістичні підприємства потребують постійного розвитку

та вдосконалення, а також глибокого вивчення усіх можливих факторів впливу та індивідуалізації кожного нововведення. Наука розвивається, з'являються нові технічні винаходи, які успішно застосовуються логістичними підприємствами, що суттєво підвищує ефективність діяльності підприємства. Впровадження інновацій на логістичних підприємствах дасть змогу зміцнити конкурентні позиції.

Список використаних джерел

1. Афанасенко И.Д. Логистика снабжения: учебник для вузов. Россия: Питер, 2010. 336 с.
2. Болдырева Л.М. Инноваций в логистике: теоретико-методологические та практичные аспекты. Симферополь: Экономика Криму, 2011. Вып. 1(34). С. 18-23 с.
3. Дослідження ринку логістики України Світовим банком. URL: <http://documents.worldbank.org>
4. Сидоренко А.М., Касич А.О. Перспективи активізації інноваційної діяльності на логістичних підприємствах. URL: http://www.vistnyk-econom.uzhnu.ua/archive/15_1_2017ua/34.pdf
5. Гайдабрус Н.В. Аналіз стану логістичного сервісу та інноваційної діяльності підприємств України. Бізнес Інформ. 2015. Вып. 4. С. 123-129.
6. Іванишчева А.В. Сучасні тенденції розвитку та інновації в логістиці. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти. Вып. 19. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/handle/123456789/10594/34-362.pdf>
7. Аверіхіна Т.В. Управління логістичними ризиками при перевезенні вантажів морським транспортом. Економіка, фінанси право. 2018. Вып. 5. С. 15-18.
8. Шимко О.В. Ринок логістичних послуг: проблеми становлення та розвитку. Наукові записки. Серія "Економіка". 2016. Вып. 16. С. 424-433. URL: <https://eprints.ua.edu.ua/7062/1/59.pdf>
9. Пученков В.С. Використання дронів на складах. "Маркет Гайд". URL: http://www.logistika-prim.ru/sites/default/files/1617_puchenkov.pdf
10. Чухрай Н.І. Інновації та логістика товарів: монографія. Львів: Національний університет "Львівська політехніка", 2001. 264 с.

References

1. Afanasenko I. Logistics of supply: a textbook for high schools. Saint Petersburg: Piter, 2010. 336 p. (in Russian)
2. Boldyrieva L. Innovations in Logistics: Theoretical-Methodological and Practical Aspects. Economy of the Crimea. 2011. Vol. 1 (34). pp. 18-23. (in Ukrainian)
3. Research of the Ukrainian logistics market by the World Bank. URL: <http://documents.worldbank.org/> (in Ukrainian)
4. Sydorenko A., Kasych A. Perspectives of activation of innovative activity on logistic enterprises. URL: http://www.vistnyk-econom.uzhnu.ua/archive/15_1_2017ua/34.pdf (in Ukrainian)
5. Haidabrus N. Analysis of the status of logistics service and innovation activity of Ukrainian enterprises. Business Inform. 2015. Vol. 4. pp. 123-129. (in Ukrainian)
6. Ivanyshcheva A.V. Modern Development Trends and Innovations in Logistics. Innovative economy: theoretical and practical aspects. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/handle/123456789/10594/34-362.pdf> (in Ukrainian)
7. Averikhina T.V. Management of logistic risks in the carriage of goods by sea. Economics. Finances. Law. 2018. Vol. 5. pp. 15-18. (in Ukrainian)
8. Shymko O.V. Market of logistics services: problems of development and development. Proceedings. The series "Economics". 2016. Vol. 16. pp. 424-433. URL: <https://eprints.ua.edu.ua/7062/1/59.pdf> (in Ukrainian)
9. Puchenkov V.S. Use of drones in warehouses. "Market Hyde". URL: http://www.logistika-prim.ru/sites/default/files/1617_puchenkov.pdf (in Ukrainian)
10. Chuhrai N.I. Innovations and logistics of goods: monograph. Lviv. National University "Lviv Polytechnic", 2001. 264 p. (in Ukrainian)